

N. T. B. COLLEGE, SURAT

Manuscripts Library

No. ^{Rel.}
Ser. 996

Title: *Brahma Stuti*
Devina Shandha
Bhagawat

Devina

976

Complete

C	Brakma Stuti - Dasma Stuti	Title
:	:	:
:	(Bhagavat)	Author
:	:	:
:	:	Editor
:	:	:
:	:	Year, Vols.
:	:	:
Met	:	Publisher
:	:	:
976	:	Remarks
:	Toku	:

सं०

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ ब्रह्मस्तुतिः ॥ १ ॥
घासुरासिदिधलीवशा मूढाजावने ॥ ज्या
आरंभिलीभोजने ॥ तेकां वक्ष्ये पदसं पविधिने सर्वहिने व्यावर्ति
जालाबाहुमरीन मुस्त्रिचरी तोचिस्वरूपाहरी ॥ १ ॥ जेणे दाउनि पांउ
तर्क्य महिमा ब्रह्मामनी मोहिना ॥ तो आळा दुनी नंदन
कलाराहिना ॥ तेकां सावध होउनी न सुनीयां ब्रह्माक
स्तुतीची करीहरी च तो टीकास्ये श्रीपती ॥ २ ॥ जो कां
पदिस तो तो वामनाच्या मुखें ॥ टीकास्तुतीची करुनी
जनाला मुखें ॥ ब्रह्माने जे जे पदां ज्युगळें काणोनि ॥ जे थु
मज्ञा गवती करी स्तुति तिचि टीका पाहा तेथुनी ॥ ३ ॥ ब्रह्माने हरी स्तु

दृष्टीसजसें तेकां वनी देखिलें ॥ श्रीगोपाळपाणांत वाळपणिचे प्रेममनी रे
ले ॥ आधिवंशतसा चवणुनि तयां वंदुनिया त्यावरी त्याच ॥ गुण
सगुणतावर्णिलें ते वैखरी ॥ ४ ॥ श्लोक ॥ ब्रह्मउणें वाच नौम
कस्तुतियो ग्यतु विधित्पणे नंदात्मजा त्यातु ते मी वंदीन जया स्वरू
यंत हे साज ते मैघः ॥ ज्या मेशरी रविजस्तक के त्या माजी पीतांबरी ॥ गुंजाच ॥ व
तं समोर मुकुटी शोभा मुख श्रीवरी ॥ ५ ॥ जेकां मारुनियां उता ॥ ५ ॥
रंभीली भोजने ॥ तेकां वेशजसात साविधिला येथे जगजीवन ॥ ६ ॥
जेजाच तु मुखतयां वर्णिल रूपांबरे ॥ या श्लोकीत ची उत्तरार्ध रवितरे सीप ॥ या
हा अक्षरे ॥ ६ ॥ कंठी श्रीवनमाळिका कर ताळी ॥ ६ ॥ जे दना ॥ ६ ॥
विलास जवरी पीतांबरी ॥ जिरा ॥ शृंगी नार ॥ ६ ॥ जे ॥ ६ ॥
वणु

संस्कृत

१२

वेकडेजेविमव्यकरेहरीमृदुपदीत्याच्याविधानेपडे ३
नाथविधिनेगेपाळवेडा असामाथातुंदुनीवर्णिनासनेचनीतल
भासेजसा आसायातनुचाअतर्कमहिमाहावर्णवेनाकधी तेव्हावर्ण
कोणआणिकअनेबोलेलआतांविधि ८ ऐसागेवळवेडाकवळजसा
पद्योद्धवेदेखिला तेसावर्णुनीशंकलाहरीगीळीचमगादेखा ना जो
यादपणीअतर्कमहिमातोवर्णिलेनाकधीतोहावर्णिवतोअनिद्विय
कसाबोलेलआतांविधि ९ श्लोक अस्याजेतुसेअवतार विमते
दृष्टीससर्वाजना तेकिकेवळपांचभौक्तिकनळेदेवाजगज्जीवने
ज्ञाचअनुग्रहार्थरचितेऐकोनिमत्पार्थना याचाहीमाहमावृद्ध
कोण्हाचीयाहीमना १० जेदृष्टीनदिसेमनानगवसेवाचातना

कोण्हालासहिमाअतोद्विपणीमाहात्म्यऐसेकळे ॥ आनंदालंकाराणि ॥
असाजेशुद्धमायामया ब्रह्मात्मानुभवेकमात्रअवघेहोउनिजेअ
जावेदासअपेदासंअपाणित्यणतिवेदश्रुतीतत्वा ॥ तोदुहोउर्न ॥ अह
सगुणहिज्यालानिगकारता वर्णावांचुनिएकतोअतित्यणेनेव वगणोहा
तो ॥ तेव्हांनिर्गुणधर्महीनघडतिमायामयेस्वामितो ॥ २ ॥ जिब्रह्मनेधर्मविहीन
आहेने ॥ नआईकेआणिकतेनपाहेसाक्षीतयीनिर्गुणता ॥ नसाहे प्रकेशु
नीदीपउगाचगहे ॥ ३ ॥ दीपप्रकाशकरीनेवपाहे नेआविणेदीपउगाचरा
हो ॥ मायाविणेघब्रह्मनधर्मसाहे श्रीतीतयेथेसगुणात्मताहे ॥ ४ ॥ सोदीसु
खानुभवरूपतुझेतयाचा केचाकळेसहिमात्मगुणनी पाचा ॥ श्लोकांतया
तवदंतीकमळासनाची तिहिअहोसगुणताचिंतनाई ॥ ५ ॥ ब्रह्मतेसु
खचिकेवळतेनिजात्मसुखईश्वरपाहे त्यासहीनकरपा ॥ ६ ॥ सक्तवस

२४३

वरमापतिरूपी ॥ १८ ॥ नयनहेचिअतीदियादोपरी ॥ येव ॥ १९ ॥ निलयाहरी
 प्रगटरूपमहलनआकळे ॥ तरीअतीदियुभाभ्युअ ॥ २० ॥ भावहाचमहि
 मेतनकांही ॥ तारतम्यउभयत्रहिनाही ॥ न्युनदर्शनमहिमानहरीचा ॥ रूपभेदम
 हिमासमसाचा ॥ २१ ॥ इतिद्वितीया ॥ आत्मतभक्तिसहजप्रियतोविधाता ॥
 श्लोकांतयातिसरीयांचवदेनआतां ॥ पूर्वितर्क्यमहिमावदनाविंचि या
 लागीयेविषयशंकितबुद्धित्याची ॥ २२ ॥ नमहिमाहरिचाजरीआकळे ॥ तरीनी
 जाभवतलकसेकळे ॥ नकळतांभवबंधतुटेकसा ॥ सगुनीशंख ॥ २३ ॥ वला
 कसा ॥ २४ ॥ तरीसमुद्रतरंगजळीनुरे ॥ मगदुजेपणत्यातकधीनुरे ॥ म मुखे
 स्वचिदात्मपणेजरी ॥ कळणीयांततयानउरेंउरी ॥ २५ ॥ परीअ ॥ २६ ॥ सासा
 धकाहोयतेहां ॥ तरिभजतिविशेषेब्रह्मपाहोयजेहां ॥ भजनसकळतेहांभक्ति
 जेहांसोवेसेकळहिकळणेतभक्तिमार्गेचधावो ॥ २७ ॥ असेवसजेथेतरीग

३

यधांवे ॥ तसोबोधहिभक्तिजेथेंवसावेपरीप्रतिजेईश्वरीआत्मभावे ॥ तियेप्रीति
 लाभक्तिऐसेसगळे ॥ २८ ॥ कळेआत्मताबोधन्यालाचित्याला ॥ पुढेंभक्तिनेसा
 ध्यतोकेविकेला ॥ असेबोलतीदांभिकज्ञानमानी ॥ कुतर्क्यश्रयेश बोधा
 भिमानी ॥ २९ ॥ जडनिषेधुनीशुद्धिआत्मता ॥ गुरुमुखकळल ॥ ३० ॥ तल
 ता ॥ मनसुरेनिअशेषपणेउरे ॥ तरीचसिद्धनजेशदुजेस्फुरे ॥ ३१ ॥ लागी
 जीवेश्वरएकजीका ॥ केलेनिजात्मफळेनतेहां ॥ आत्माप्रियतेगुरुदेवसु
 देवभक्ती ॥ करीलतेहांचिसमाधियुक्ति ॥ ३२ ॥ श्रुति ॥ यस्यदेवंपरमभ ॥ के
 माहाबोलतेयाचिअर्थसिकेसी ॥ गुरुहोयदाविचिदात्मतजेहां ॥ त्याचि
 कराचिअहोभक्तितेहां ॥ ३३ ॥ जसीकंदेवाचीकरीपरमभक्तिप्रियपणेगु
 रुचिहितेसीकरीजरीमनी ॥ ऐक्यनिपुणे ॥ गुरुनेजेत्यान ॥ अनुभववरहस्याथ

ब्रह्म०

३४०

कथिलेय वि०। रेस्तिपरमंदतिमगभने २० अ० च। अ० अर्थ
जागीजेडा। कर। आताताजानतोसिधतेकां गुरुच्य। वेजेकवेदः द्वेवोधे
तयाचीस्तितीस्वात्मताभक्तिवेधे २० याकारणे तत्तमसीतिवाको जीवसि
वाच्याचिनिषेधेके आत्मप्रियतें गुरुदेवभक्ती करीमरेचिनातईचमु
क्ति। ३० कोणहीजडाजडविवेककरुनिघाले ज्ञानाभीमानमनीमान्। म
हजाले। आत्मताकिमर्थस्यगतिसगुणाभजावे तेज्ञानगर्वनिधिहोच। तस्य
णावे ३१ अभ्यासहीकरीतीकेवळनिर्गुणाचा तोतोमनीअधिके। गीप
णचा अभ्यासमीवहुवराकरणारऐसा। चित्तोतभावसहसानुपजनलक सा ३२
आत्महोउनीहिजेमजतीमुकुंदा। त्याचासदाश्रवणकीर्तन धंदा। नास्तेच
भक्तीहृदयांगुणदीव्यकानी। तेसिद्धहोउनीकदापिनहोतीमानी ३३ अथ

गकीर्तनभक्तिजसीजसी

हरीकृपाउपजेनसु

सुदन। तसीतसीअगणिस्तिरतामना ३४ जसीजसीस्तिरताह वीदया
तरीतशिअवलोकिलजोतया। मनितरंगअहंकृतिचातसा म० उठेन
रीनिश्चळहाअसा ३५ तातास्वभक्तिकरीद्वेवोधसिद्धि वा। ते
विणनिश्चळेहोयबुद्धि याकारणेअजितभक्तिमहत्त्वआता। ज्ञान नीअ
धिकवणितसेविधाता ३६ श्लोक०। ज्ञानेदा। ज्ञानीमनीसुना। भुस्तिरता
करताकराया। आत्मसमाहितिभवांबुधितेतरण। चित्तोस्तिरत्वकर
तांश्रमफारहोति। वृत्तिनिरोधितितथापित्यारहोति ३७ तेभुवनिर्गु
णउपासककुष्टजेकां। ऐसेवृथाअफळदेखतितेदि। हे। ब्रह्मार्पणे
हरीतु ३८ तरंग दावंदनीमांडितितवश्रवणदि ३९ गोणी

ब्रह्म०

३४५

प्रयासः कनीः मस्तभूती वरुणतनुजचितितियोचरीती साष्ट
गतेकराः । दनाः । रुपाः । लक्षुनिहिजडजगतचिचिस्वरूपाः ॥ २९ ॥
ज्ञानेप्रयासमुदपास्य नमंतस्तोकांतया चरणयेरितिहाचिभावः । ज्ञानी
प्रियानकरिआत्मगुणात्मयोगी ॥ ज्ञातेतथापिकरीवंदुनीवितरगी ४०
ज्ञानिप्रियासकरुनीहिबोधरीती ॥ विश्वात्मतेकरुनिवंदुनेकरीतीमे
देकरुनिभजनेपशुतुल्येसे स्पष्टश्रुतीवदतीजाणतितेनकेसे ४१
ज्ञानीअसेकरीतीतेप्रणिपातते ॥ तुज्ञाकथामृतचिजीवनत्यासहो
ते ॥ लीलातुज्ञाश्रवणिआईकतीमुकुंदा सांडुनीयोग्यपथआणिक
सवेधंदा ४२ ॥ जैसंतहकूमळीसारसुधानिघाली ॥ त्याचामुखाकरुनी
कर्णपुटासिघाली ॥ दारैअशाहरीकथाख्यसुधेसिप्पाले ॥ ज्ञानेसुधा

सिविसतांहृदयी ॥ ४३ ॥ तुज्ञीकथाश्रवणतापहरीहरीती कष्टेवि
जेश्रवणअमृतज्याभरीती ॥ स्त्रानेधरुनिवसतिश्रवणार्थजेथे कानी
कःनीकथानिघतिआपणहोतीतेथे ४४ ॥ एकाग्रचित्ततनुनिश्चळमो
नवाचा ॥ जेथेरीतीकथेवळघेतिकथामृताचा ॥ ब्रह्मात्मणेअनिततु
जजितणारे ॥ नाहीतथायद्यपितयावरातुमुरारे ४५ ॥ टाकुनीयांत
रसाधनमात्रधंदा तुज्ञीकथासततआईकतीमुकुंदा ॥ याचेजिणेस
फळजेभगवत्कथेते ॥ मानुनीजीवनजितित्यजितिव्यथेते ४६ ॥ श्री०
कांतयातिसिंयांतपटपदापदाचा जोवामनाननपुटीहरिरूपवाचा
वाक्यार्थ ॥ दली ॥ व्याप्रकारे पाहोतसंतहरिभक्तिपथेविचारे ४७
योग्य ॥ पथ ॥ कुनीगामुकुंदा ॥ आत्मैकराक्तिकरुनीतवभक्ति

ब्रह्म°

३४६

धंदा आरंभितिश्रवणवेदनरूपत्याजा होतोसितुतव असविधिबोलिये
ला॥८॥यानंतरे बोलतसे विरंची॥ की भक्तिहे — — जेहरीची ज्ञाना
र्थमाघापडती प्रयासी॥ नकष्टदेती फळतीतयासी॥ ४९ श्लो॥ श्रेयः४
अमृतपुष्परीणीवरी॥ सकळ मंगळ जेथ तरेहरी॥ असीही टाकुनी भ
क्ति तुझीवरी॥ श्रमति ते श्रम मात्र तया उरी॥ ५० टाकुनी भक्ति असि
केवळ बोधसिद्धि॥ जे भक्ति गम्य गजन शब्द ती ते समृद्धी॥ टाकुनी यांम
खरतें दुळग मेशाळी॥ जे स्वळ फोल कुदिति श्रमिति त्रिकाळी॥ ५१ अ
व्यक्त निर्गुण विभो गुनीयले॥ होउनी खेन भक्तिरि वदि भक्तिरले॥ श्लो
कामधेति सरीया विधि भक्त रोसा॥ जो बोलि ना विषद वर्णियले च ते सा
५२ आत्मज्ञ संक करीति सगुणी उपेक्षा॥ ते ज्ञान गवित नसे विति अं

६

बुजाक्षा श्लोकांत येथ चवघ्यात कुबुद्धि त्याची॥ गोपाळ रूप हरि सीवद ला
विरंची॥ ५३ आत्मज्ञ दिविधयेरी तवर्णियेले॥ आत्मज्ञ आणि सगुण प्रि
य थोर केले॥ आत्मज्ञ ता सुगम हेचि दचि दिवेकी॥ केली निरर्थक तथापि
अभक्त लोकी॥ ५४ आत्मा प्रकाश कजडा सिअसे कळाया॥ आया सका
य परिजो वरी देव राया॥ नारायण भजति स्थिति सासनाही॥ हात्रा बूबोध
चित सिद्ध तया सकाही॥ ५५ जे देवता तर उपासक मात्र आधी॥ स संग
मेधरी तियलिरुचि आत्म बोधी॥ आत्मा प्रकाश क असे कळले तथापि
सर्वी तान कळली हरी च्या स्वरूपी॥ ५६ ते बोधयल हि करुनि कितेक
कष्टी॥ होउनी यांमग विचारुनि दुरदृष्टी॥ श्रीविष्णु भक्ति करीतां कृतक स
जाले॥ श्लोकांत त्या तिसरी यां त निरूपी येले॥ ५७ श्लोकांत जे कथियले वि

ब्रह्म
३४७

धिनेचतुर्थी आत्मज्ञ होउनिहितेपडले अनर्थ आत्मज्ञ होदिविधहेहरीव
र्णियेले आत्मज्ञ आणि अगुणा प्रियथोरकेले ५८ आधीच विष्णु भजनी
नजया प्रवृत्ती होउनी खिन्न मग जे हरि भक्त होती त्यालागी कष्टबहुका
रस्यणे निधाता वर्णिल विष्णु भजनी सुगम लुआता ५९ आत्मान ज्ञान
तहि जे भजति मुकुंदा त्याचा सदाचा सकरीती जे श्रवणादि धंदा त्याला गु
रु हरिच होउनि अत्रयासे दिईल बोध परिपूर्ण वदे लगे सो ६० श्लोक पु
रिव ॥ टी ॥ पूर्वच ॥ पूर्वच म्यां स्वरूप देखियेले अनंता ते वर्णितो ह्येण उनि वि
न विविधाता की देखिले बहु जगी निज कर्मयोगी जे कर्म सर्वहि समर्पित
तुजलागी ६१ आवश्य के करुनिया विहित स्व कर्म निष्काम नि तुज सम
र्पित विष्णु धर्म कर्मार्पणे चितुसी आवडी ज्या नना तुझा कथा मग हरीरु

राम
७

चितियाला ६२ कर्मार्पणे तव कथा श्रवणे च ज्याला स्वप्रकृतिचा परम दुर्लभता
भजाला आत्मैक आवडी तुझी कली मुकुंदा जाले च सिद्ध न करुनि हियोग्य
धंदा ६३ अनायासे एणा तव चरण दास्ये करुनीया गति श्रेष्ठा तुझा तुज
चि भजति जे नरया यजे निजे आन्याथ मग शरण आले तुज परी ६४ तया हि
या सिद्धि समगण समृद्धी बरु परी ६५ जाणे निजे चिदात्म विवेक पो
न त्याहिया सिद्धि समगण समृद्धी बरु परी ६६ मानुनि धन्य भजनी न सरो
जनेत्र त्याला श्रमा विण नसे फल अन्ये सा ६७ श्लोक त्रयार्थ कथिला स्फुट भा
वते सा ६८ गर्भस्तुति त असे दशमी चयेथे ६९ श्लोक द्वये विधि भवादिके भा
वतेथे हा स्पष्ट अर्थ वदला श्रुति सिद्ध देवे ७० गीते तहि कथीयले स्फुट वासुदे
व ७१ गर्भस्तुति श्लोक हरी चयेथे ७२ वाखाणितो श्री हरी भक्ति तेथे तिसस्तु

ब्रह्म०

३४८

संश्लोकहिदोनिवाचा। त्यानंतरेअर्थपाहातयाचा ६७ श्लोक० येन्ये०
तैथानते। टी०॥ श्लोकद्वयार्थहिहरीचवदेलतेथे संक्षेपरूपवहुविस्तर
मानयेथे। कीआत्मताकळलीशब्दीकबोधरीती। जेमुक्तिहेचिह्मउनि
मनीधरीती। ६८। आत्मज्ञतापरमतेपदत्यापदीही। यन्नेचहोनिहिअ
होपडतातिदेही॥ कीआत्मताकळलीकीसगुणसआतां। सांडुद्येणो
निमजनतुतेअनंता। ६९। तुसाभावजेहोअसाअस्तजाला। मतिअ
ज्ञातोमोहआलातयाला। जरीशुद्धहोतिवरीबुद्धित्याची। तुसाभावजा
ताचितेशुद्धकेची। ७०। दृष्टिप्रकाशउदयादिससूर्ययेतां। आधारतिस
रविअस्तगीरीसजातां। शुद्धमतीसगुणभावविनाअशुद्धा। सिद्धिवि
नाहरीकृपाअवध्याअसिद्धा। ७१। नाईतुसाआदरन्यासनाही। आत्मज्ञ

तात्यासफळेनकांही। हाअर्थपर्यायदुजोविमुक्ती। निरुपतीकेवचविष्णु
मक्ती। ७२। तुसीनावडीमक्तजालोह्येणोनि। जयाभ्रष्टतितेजसेज्ञानमा
नी। तसेसाधवाजेतुसेरुध्मधानी। नहोतिनतेचुकतिमार्गकांही। ७३॥
सखासोयरास्वामितुशेषशार्। ह्येणोनिसजावचितुसाचिगई। त्या
रक्षितातुजईनित्यहोसि। सकेनाकरुविप्रकोणहीतयासी। ७४। महा
विघ्नसेनापतिमोटमोट। त्याह्येशिरीपायदेउनिवाटे। हरीचालतीमो
क्षमार्गितुसेजे। तसाहीनतेबोधतीविघ्नराजे। ७५। गर्भस्तुतिश्लोकयुग
र्थऐसा। हरीविनाहोइलमोक्षकेसा। गीताश्रुतिबोलतीयाचीरीती। तेबो
लतांश्लोकअनेकहोती। ७६। वतेबोलवेयंथवाटेह्येणोनि। अगत्यासहे
बालिलोश्लोकदोनी। पुढेभारतीभारतीच्यापतीची। पाहादावितीकायशे

ब्रह्म०

२४९

भास्कतीची ॥७७॥ तुझा अतर्क्य महिमान कळे अनंता ॥ श्लोकांत हे दुसरीया
वदना विधाता ॥ बोलोनियां विति मनी च सशंक जाला ॥ किं मोक्ष या उपरी हो
यक साजनाला ॥७८॥ दिणार मुक्ति सकळे महिमान त्याचा ॥ लोकां समोक्ष
मग हा घडणार कैचा ॥ शंका असी हृदयिनी सहरावयाला ॥ हे श्लोक तिनी
कमळासन बोलिलेला ॥७९॥ अतर्क्य महिज ही तही ॥ तरी हि मुनिजात्मा ह
री ॥ प्रकाश कमनी स्फुरे मन मुरे त्या भीतरी ॥ त्या पित व भक्तिते तव अ
नुग्रहे या पदा ॥ प्रसन्न जन पावती इतर भोगिती आपदा ॥८०॥ येणे प्र
संगेचि उपासकांचे प्रकार ही वर्णिले स्ववाचे ॥ सिद्धांत किं श्री हरि
भक्तियाला ॥ ब्रह्मात्मता प्राप्ति घडे त्याला ॥८१॥ कुरी हरी च अनुग्र
ह जे धवां ॥ अगुणिचा महिमा मग ते धवां सहज येकरात्मपणे कळे

सगुणिचा महिमा मग आकळे ॥८२॥ श्लोक व ये करुनि हे चि वदे लज्जा
तां ॥ टीका मुखे करी तिजे सुख सर्व संता ॥ आत्मज्ञता वदति शाब्दिक ते प्रसं
गे ॥ खडे लयेथ निज केवळ आत्मयोगी ॥८३॥ श्लोक ॥ त्या पितु ॥ द्वाटी ॥
तुझा अतर्क्य महिमान कळे तथापि ॥ जाणावया स्व महिमा अगुण स्वरू
पी ॥ पूर्वोक्ति भक्त भजतां तुज योग्य होतो ॥ चित्तास चिन्मय करुनि तु ते वरी
तो ॥८४॥ दास्येचि दभ्य हरि भक्ति असे तथापि ॥ जिकं निजात्मरतिके वळ
चित्स्वरूपी ॥ ते प्रीती तो जड शवांत त्या निषेधी ॥ तो श्री गुरु पणे निज तत्त्व
बोधी ॥८५॥ योगीनी गुणीचा कळे ल — भक्ति प्रसंगे जरी ॥ आत्मानात्म
विवेकता गुरु मुखावांचुनि नेणेत ही ॥ सांगे सद्गुरु आत्मता मग घडे सद्ग
क्ति सर्वेश्वरी ॥ तेहानि गुणीचा कळे ल महिमा दुबधिता तो वरी ॥८६॥ जो नि

ब्रह्म०

३५०

मितीसततहेप्रियचिरात्मा। तोवासुदेवकळ्यावरीभक्तिधर्मा जाणोनि
यांकरीअखंडमनंतभक्ति। तेहोचिनिर्गुणमहत्कळोनिमुक्ति ८९ या
कारणेत्यणतसेविधिकंअनंता। तदासहिगुरुकरीरुनितत्ववेत्ता। तुविश्व
रूपगुरुहोउनीभेदिदेशी। सर्वात्मनुभवरूपहितुचिहोवा ९०। तुविश्व
रूपपरितुजगुरुत्वतेथे। ज्याचिन्मयअखंडअसेलतेथे। तेचिन्मयीन्मय
सजीवजरीजनाचे॥ मालीतत्ववीषयात्मपणेसनाचे ९१ याकारणेअ
मळचिन्मयअसेजयाचे॥ तेचिन्मयअखंडअसेतयाचे॥ याकारणेविधित्य
णेअमरांतरात्मे। जेतन्मुखेचिकळतीनिजबोधतले ९२ हाआत्मशब्द
धरणेहृदयिसमर्थ

९१ परमअमळज्याअ

१०

तयात्मागुरारी वदमिऊनीतयाच्याकेवळात्मागुरारी॥ तदुपरीमहीमे
तेनिर्गुणाचातुसातो। दुखुदुखुसमजायामाधवायोग्यहोतो ९२ गु
रुमुखेकळल्यावरिआत्मता॥ अगुणीचामहिमामगतेतता कळत
सेकळल्यासहियोग्यता। घटतसेत्यणतोविधिअच्युता ९३ आत्म
ज्ञताद्विविधयास्तवयाविचारे। बुद्धिसेबुद्धिस्यणउनिचदोप्रकारे अक्ष
त्मागुरुमुखेकळलीतथापि। आत्मज्ञभक्तिकरितांमिळतोस्वरूपी
९४॥ श्रवणमननमात्रेयोग्यताहेचिसिद्धि करुनि— वितकर्मसा
धिलीचिन्मयुद्धीजरीमनविधरेनासेवितांविष्णुलीला कवळचिमही
माहानिर्गुणाचातयाला ९५ जहीहेमताउनीयांवेपदेती। तयातिल
सामिश्रधातुनजाती। कसीलावितांतेदिसेहीणसोने। तसीशुद्धचित्ते

ब्रह्म०

३५१

अहोभक्ती १६ कनकनेरितिघातलीयापुढी। इतरधातुजळेमगसेवटी
कनककेवळशुद्धजसेउरे। अमळचित्ततसेअगुणीसुरे १७ आत्मज्ञ
आत्मरतिनेभजनीहरीला प्रेमेमुनिवदतिसेउनीविष्णुलीळा होईल
येरितिजसीजसीसत्वशुद्धी। तत्तीचसत्वमुरताअगुणात्मशुद्ध १८॥
जोस्कंधएकादशातेथदेवे हेउदवालागुनीवासुदेवे श्लोकद्वयेवर्णिय
लातयाचा भावार्थहि वर्णिलकृष्णवाचा १९ श्लोक० यथायथा १०
राकीसुवर्णमळबाह्यहुताशनाते तेहिपुढीइवविलेतरीशुद्धहोते ऐसी
चशुद्धजरिकर्मकरुनिबुद्धि। आत्मैकभक्तिकरितांमगपूर्णसीदी २००
कर्मेचशुद्धिपरिजाशयत्यागकर्मा तिहीसजीश्रवणकीर्तनविष्णुधर्मा २०१

११

माझीकथाश्रवणकीआणिकनामगातांधूतोजसजसेमळहोजनाचे। त
त्तासहितसतसाअतिसूक्ष्मदृष्टी। पाहेमदात्मकचराचरसर्वसृष्टी २१ सत्त्वा
सहितसतसाअतिसूक्ष्मदृष्टी। पाहेमदात्मकचराचरसर्वसृष्टी २२ सत्त्वा
तहीसिद्धआहे जेदृष्टिनिर्मळकरिलतयासपाहे चित्तांतरजतमोगुणत्या
सनाशी। मद्रक्तिअंजनमनोमयलोचनाशी २३ याकारणेमुखेसमजोनि
तत्व भक्तिकरुनीजरीशोधिलशुद्धसत्त्व तोयेकनिर्गुणमहामहीमेसपा
वे। पावोनिशुद्धहृदयीसगुणीस्त्रिरावे २४ याकारणेगुरुमुखेत्यदातोविधा
ता जाणोनितत्वमगसाधकतोअनंता होईलयोग्यअगुणीमहिमाकळा
या। पूर्वोक्ततत्वतवसेवकदेवराया २५ ऐसीतथापिहिसमाधिविणेकळेना
जेकांअनंतमनबुद्धिसीआकळेना त्यानिर्गुणीमनतदात्मकतेसिपावे ते

ब्रह्म०

३५३

हो अनंतमयमानसते उसावे ॥६॥ सिंधे मधेलहरीजे समयी निघाली ॥ गंगी
रता जळधीची तसील म्पजाली ॥ ते से सुरे मन जयी अगुणी तयाचा ॥ ते व्हा
अनंतमहिमा कळलाच साचा ॥७॥ की त्या अनंतमहिमे त अनंत देही ॥ जाले
चित्तमय जयी मविदकांही ॥ सिंधु तसे धवखडा विधरो निगोला ॥ त्या ते स
मुद्राण तो न किमर्थ बोला ॥८॥ के से अहो मन तदात्मक ते सिपावे ॥ त्याचे अ
नंतमहिमे त कसे उसावे ॥ ते बोल तो कमळ संभव उत्तरादी श्लोकांत यांत क
री शब्द बुद्धी ॥ मन अविक्रिय हो उनीयां सुरे ॥ अगुण हो उनीयां अगुणी उरे
ह्मणीयां स्तव तो महिमे कळे ॥ इतर त्या सकदापि न आकळे ॥९॥ विषयता
मसराज संधिये विमळ केवळ सत्व मन स्वये ॥ परिविकार तया सी गुण द्या
अगुणि ते अगुणात्मक निश्चया ॥१०॥ परि न अच्युत ते मन हि स्वये ॥ विषय ही

११

सू

जड आणिक इंधिये करी मनास सुचेन आत्मता परी न हे जन जाणति त
त्वता ॥१२॥ दीप्ती ता प्रकाशी नयना सिजे सा ॥ आत्मा प्रकाशी मन बुद्धि
ते सा दीप प्रकाशे विषय दिदृष्टी ॥ दिसे जने ये रिती सर्व स्पष्टी ॥१३॥ ते
दृष्टी पास चि पाहता हे ॥ ते व्हा पदार्थ पर ते न पाहे ॥ ध्याने मन स्वात्म सुख
निमा ले ॥ ते विक्रिया दा कुनी ते चि जाले ॥१४॥ ह्मणी निगुणी चामहिमा
मनी ॥ कळत से ह्मण तो मधुंद ना ॥ विधि असे वदला परि अंतरी ॥ उपज
लामनी संशय यावरी ॥१५॥ परी मने त्यजिला वरी विक्रिया ॥ अगुणि चामहिमे
तमना उसा ॥१६॥ कमळ संभव मानुनीयां असा ॥ हृदयी संशय हो हरी
तो असा ॥ जरी सुषुप्ति विलक्लिप्तता धरी ॥ ह्मणी निवर्णिल तो विधिया

ब्रह्म०

३५३

वरी १७ जज्ञी विक्रियाते सुषुप्ति तसोडी न जाणे तमोली न तेथी लगेडी ॥
समाधि मधे ते चिदाकार रूपे मुरे निर्गुणी स्वानुभूती स्वरूपे १८ सु
षुप्ति तो तमोली न चिती न से ले ब्राह्मि स्वात्म ते चिप्रतीती समाधि म
धे स्वात्मता स्फूर्ती जे कां न नी ज्ञान हे विक्रिया त्या स ते कां १९ असी
ते अवस्था त्रया ती तुर्या विधाता असे ज तो देव वर्या प्रसंगे तया अदि
ती यानुभूती वदे ते पादा वे विचारुनी संती २० जेथे मन स्वानुभव वी स्ति
रावे ते निर्गुणा चे महि मे स पावे निजानुभूती स्तव शुद्ध तुर्या तिथे कळे
निर्गुण देव वर्या २१ सुषुप्ति ते स्वानुभवे न जे कां की स्वम की जागृती हो
य ते कां स्वमा मधे आणिक जागरी ही उणे न से स्वानुभूती स्तव शुद्ध
तुर्या तिथे कळे निर्गुण जे म वादिकां ही २२ याद्वर्ष पक्षा सहस्र प आत

१३

तुर्या च ते स्थापित से विधाता किं निर्गुणी चित्त अ रूप हो ते अ रूप त्या चाम
हि मा पा हा ते २३ स्वप्नी नी जानुभव आणिक जो प्रबोधी नाही तमो निच
विलक्षण हा समाधी हे स्वप्न जागर सुषुप्ती कुनि निराळी सूर्यी अ रूप मन
जेथे समाधी काळी २४ स्वप्नी नी जानुभव आणिक सा प्रबोधी देहादिरू
प न त सा वदे वे समाधी तेथे निजानुभव के यजेथ कां ही देहादि सर्व हि
चराचर रूप नाही २५ अविक्रिया स्वानुभव अ रूप तो शोका चिया या चरणे
विराज तो तूर्य मधे ब्रह्म चि होय जे धवा जाणे मने ब्रह्म महत्त्व ते धवा २६ ॥
असा निर्गुण नंद तूर्य ते योगी अवस्था त्रया ती त हो उ नि भो गी असे बोल
तां ये स्वळी से द वादी न हे मानि ती अज्ञ जे कां अनादि २७ अवस्था त्रया ती
त हो उ नि लक्ष्मी तरी मी च तो बोल तां द्वर्ष पक्षी न तूर्य त या भिन्न तो ध्यान क

ब्रह्म०

३५५

र्त्ता नीवारी लधाता असी भेदवाचो २८ अनन्यबोधात्मतयानचा न्यथा
अज्ञातुर्याचरणत सर्वथा न भेदयथेक्षण उनियां विधि वदेत अद्वैत
महासुखाधि ३९ करवया योन्यदुजे जाणे तदात्मकत्वे चितया सजा
णे अनन्यबोधे चितया सपाहा समर्थ बोले विधि अर्थ तो हा ३० ज्याच्या
अन्यपणे करुनी न घडे जाणा वया योग्यता शास्त्रीया स अनन्यबोध्य
क्षणती ते हांक सात तत्ता जाणा वातरी आत्मते करुनी या जाणे तो तत्ता
जाणे ३१ एकेचि होवै छव तो तयाला
जाणे तया दैत पणे न कोणही वाणी सही हे वदते च वाणि ३२ दैते सिभवती
या सिन बोध सिद्धि त्याच्या श्रुति वदति कि पशु तुल्य बुद्धी मी अन्य देव
तही अन्य क्षणे निदेही सावितया श्रुति क्षणे न कळे चिकाही ३३ श्रु

१४

ति अथ अन्या देवता मुपास्ते नो ह मस्मीती न स वेद यथा पशु जानानि
मित्र भजति जन अज्ञ देवा ते हा घडे श्रुति तया सहि ऐक्य सेवा भेदे
मजे लम गत्या स अभेद सिद्धि हा श्रुत पक्ष करी तो निगमार्थ सिद्धि ॥
३४ अद्वैत हे निगम सिद्धि खरे तथापि नाही मला अनुभवै स्वसुख
स्वरूपी तो ईश्वर मज घडे त्र्यण उनि देवा जिज्ञास सेवील तया सफळे
स सेवा ३५ जे सर्वथा क्षणति अवयव ना गडे ना भेदा विणे इतर गोष्टी
च --- जीव वा भेद दृढ साधु निवासु देवा जे शोभित पशु समा
न तदीय सेवा ३६ ज्ञाने अकल अवयव तत्ता ते हा ज्ञानार्थ जे भज
ती ऐक्य कळे न ते हा त्याला असे क्षणत सेश्रुती हे घडे ना विद्ये सु
पात्र कुमती विष सापडे ना ३७ जो कां धरुनी दृढ भेद मता भिमा
ना ॥

ब्रह्म०

३५५

अद्वैततत्त्वप्रणतिसहस्राष्टकेना॥ अनुनीभेदमजतिजनतेमुकुंदा
त्याचीचहेवदतसंश्रुतियेथनिदा॥ ३८॥ अथार्थहामनिधरुनीवदेवि
रंची॥ किंअन्यथाभजतित्यासहिबुद्धिकेची॥ याकारणेत्यजुनीभेदनी
जात्मभक्ती जायाजगीकरीतिपावतितेचीमुक्ती॥ ३९॥ आत्मजतागु
रुपेस्तवहोयज्याला॥ योगीकळेअगुणीचामहिमातयाला॥ चेत
न्यसागरीमुरेलहरीगुणाची॥ तेषातितेयवदत्ताविधिनिर्गुणाची॥ ४०॥
गुरुवरअगुणात्माबोधितीयासजैसे॥ सगुणअगुणैसेसांगतीतो
चितैसे॥ तरीमगमहिमेतेसाचीयेकांनपाहे॥ सगुणजनिविधिशंकायेथ
हेवारिताहे॥ ४१॥ जरीअगुणागुणातेदखतेसत्यसंख्या॥ तरीमगउपदे
शीबोधितीशिष्यसंख्यासगुणनिगुरुमुखेहेबोलवेनातेजकां॥ अकळ

ण

१५

वा

चिमहिमांसिद्धहोगोष्टीतेका॥ ४२॥ यालागीहाभावधरुनिआतां॥ अग
ण्यतांविष्णुगुणासिध्दातां॥ श्रीकामध्येयास्फुटवर्णिताहे॥ आजन्मजोअं
तगुणानुपाहे॥ ४३॥ श्लोका॥ गुणाधिपदी॥ होतीयालागीचराचराच्याकिं
मूर्तिंतुझ्याजगदीश्वराच्याअनंतकल्याणगुणेश्वरे॥ सगुणगुणात्मातुज
याविचारे॥ ४४॥ तुजेअसात्यातुसियागुणाला॥ मोजावयानीलशरीजन
होतिजगीशक्तअसेनकोण्हीअनंततुझेगुणचक्रपाणी॥ ४५॥ कालेक
रुनीधरजमोजणारे॥ होतिलमोजितिलहीमविंदुसारे॥ होतिसमर्थकि
रणीगुणनाकराया॥ तुझेनमोजवतिवैसंतिरुणदेवराया॥ ४६॥ वेदश्रुती
वदतियेरितिविष्णुशक्ती॥ विष्णुनकोसगुणिहेश्रुतिचिचउक्ती॥ संतासह
सगुणीचामहिमाकळेना॥ त्रिषोपदे॥ विषयीरसनावळेना॥ ४७॥ जाणो

ला

ब्रह्म०

२५६

निराचिकरीतां अगुणसयोगी ॥ एकेकरुनिभजतिसगुणाविलाकी ॥
आत्मैकभक्तिकरितांचिनार्दनाचि ॥ आनंदसागरीमुरेलहरीमना
चि ॥ ४८ ॥ सगुणअगुणदोहीविष्णुरूपेअनंते ॥ कवणनियुणऐसाकिवि
रूपितयाते ॥ परीअगुणचिदात्माचिन्नचिद्रूपहोतां ॥ जितचिअजितभक्ति
मुक्तिहोभाग्यवंता ॥ ४९ ॥ अगुणमात्रउपास्येहरीजया ॥ सगुणक्तिविणेन
कळेतया ॥ त्रुणुनिपेरीतिभारतीचापती ॥ विषदबोलियलासपिताप्रती ॥
५० ॥ अणुहिमात्रउपास्यहिसाधने ॥ रुषिकुळालकरीलतपोधने ॥ तरीहि
कामननिर्गुणकेवळी ॥ नविधरेत्यणतिजरीयेस्वळी ॥ ५१ ॥ तरीरमापति
च्यापदपंकजी ॥ नभनतीनिजतीअगुणीनीजी ॥ अचुकमीपणसत्यचु
कवी ॥ निजविलासअगम्यचिदाखवी ॥ ५२ ॥ आद्रीस्वयेब्रह्मणोनियेकी

६६

शब्दात्मघोषेचिदचिदिवेक ॥ जाणोनीअभ्यासकिमर्थआतां ॥ तेमानितिशब्द
कबोधहोतां ॥ ५३ ॥ धणतिविप्रनविप्रपणास्मरे ॥ तरीहीविप्रपणासनअतरे
जरीसुवासिनीमीनत्यजेमनी ॥ तरीसुवासिनतेमिरवेजनी ॥ ५४ ॥ अशास्वळ
दृष्टाचियायाकुकुती ॥ बहूबोलतीमानिनीतेचीमुक्ती ॥ जरीजशीब्राह्मणत्व
स्मरेना ॥ तरीशूद्रमीहेतयालास्मरेना ॥ ५५ ॥ मीसोभाग्यवतीअसेघडीघडीते
आवडीनाजशी ॥ वैधव्यस्फुरणेननापिगहाक्षौरार्थजातेतशी ॥ ब्रह्मात्वेत्मनआ
वडीजईतईदेहात्मताआईती ॥ तेदेहात्मकताधरुनिधरीतेसंस्कारप्रविस्ति
ति ॥ ५६ ॥ दृष्टीविणेदीपजसाकळेना ॥ बुद्धिविनाब्रह्महिआकळेनादेहात्मते
चिन्तिसहर्णखोडी ॥ अभ्यासयोगाविणतेनसोडी ॥ ५७ ॥ जाणोनिअभ्यासकि
मर्थआतां ॥ अभ्यासकांहीसगुणात्मचिंता ॥ जोडेअहंकारतयासिरेसा ॥ तो

बस०

३५३

विष्णुभक्तीनरनायकैसा ॥ ५८ ॥ अभ्यासही करीती येकनिजसहृयी ॥ सोडी ॥
यासिहिनमीपणते तथापि ॥ आसी करु करीत सो दृढ बोध ऐसा ॥ चिन्तांतभा
वनुसहसानकैसा ॥ ५९ ॥ अभ्यासमी करीन आणिक आनिकेला ॥ अभ्यास
ही करुनी हिमीपणही तयाला ॥ कोण्ही मनांत समजोनी अकर्तताहि ॥ आह्या
सकर्तपण तो ह्मणता तिनाही ॥ ६० ॥ ऐसा अहं कृति विलास मना सुटेना ॥ हे श्रं स्वक
हरी कृपे विण तो सुटेना ॥ तो ज्ञान लाभ हरी भक्ति जनास वाटे ॥ तत्तु कृपा ह्मणुनि हे
विमनासि वाटे ॥ ६१ ॥ जो लाभ तो हरी कृपे स्ववहेचि बुद्धी ॥ जो देख तो हरी कृपे स्वव
सर्वसिद्धि ॥ तो विष्णुभक्त हि कसाकसि सिद्धि त्याचि ॥ त्या एकपाकली विन विविरे
ची ॥ ६२ ॥ श्लोक ॥ तत्तेनु ॥ टी ॥ जे बोलिलो विधित्पणे अगुणात्मसिद्धि ॥ जेथे समाधि
मुख आत्मगुणा ॥ १ ॥ ते तो कृपा तुमिच केवळ भक्ति पाहे ॥ त्याच्या मनि असि

१३

अहं कृतिके विपाहे ॥ ६३ ॥ अभ्यासयोग करीतां मज या समझी ॥ ऐसे कदापि नम
नी तव भक्तिबुद्धि ॥ तो तो क्षणेक्षण तुझे चक्रे सपाहे ॥ त्याचे मनी मग अहं कृति
के विराहे ॥ ६४ ॥ ज्ञाने करु निरकृति चिन्तनाले ॥ जे अतर्क्य पण हि दृढ निघाले
हे सर्वहित व कृपेणे करितां च पाहे ॥ त्याचे मनी असी अहं कृतिके वीराहे ॥ ६५ ॥
श्लोकांत या विधित्पणे सुसमीक्ष्य माणो किं भावहानि जमनातिलक्ष ॥ भक्तजा
णो ॥ पालागी येथ सुसमीक्षणरीती कांही ॥ जे वर्णिली किमपि मूळ विरुनना
ही ॥ ६६ ॥ येथे ची या उपरी भक्ति विरक्तियाची ॥ सर्वज्ञपाद कमळी विन विविरेचि
की पूर्वकर्म फळमात्र चिन्तो गितो ॥ वैराग्य याच चरणी विधिसूचवितो ॥ ६७ ॥ कि
मनासुख असी सकळास ईच्छा ॥ तो मीपणारहित हेनतयासि ईच्छा ॥ आरब्धभो
गन सुटे ह्मणुनी भोगी भोगी नीति सुखदि मागती वितरणी ॥ ६८ ॥ त्याची वहे

ब्रह्म०

३५८

नविधियावरीयेयभक्ती निःसंशयेनितचीवर्णिलयासमुक्ती किंतोमनेकरु
नीवैखरीनेशरीरे ध्यानी असोनीहीभनेविविधाप्रकारे ६९ ध्यानीनिमग्नम
ननिर्गुणचिस्वरूपी किंतंतुआपणपटीजनविश्वरूपी किंज्यातुसासगुण
सुंदरदिव्यमूर्ति ध्यातोमुखीश्रवणबुधतुज्ञाचकीर्ति ७० तुविश्वरूपसच
राचरदेहतुहे ध्यानीस्मरोनीतुयेरीतीवंदितांहे त्यावंदनीचरणीयाधरणीस
पाहे लोलोनीतीवरीशरीरसमग्रपाहे ७१ ध्यातोमुनेतुजमुखेतवकीर्तिगा
तो देहेकरुनीकरीवंदननृत्यहीतो देहेमनेकरुनीयावचनविरंची जेसुज्ञस्
चवितप्रतिभक्तित्याची ७२ जेभक्तियेरीतीवदोनीकृपाचपाहे हेभक्तिमीक
रीतसेस्तुकेनसाहे आत्मैक्यभक्तिदृढआणिउपाधिमेदे यापेव्यसंवकपणे
भजतोप्रसादे ७३ जेभक्तियेरितीकरुनीमनेतयांची श्लोकांतयाचिगतिहि

१८

वदतोविस्वी जोकिअसाजितचिमुक्ततयात्यणेनि ब्रह्माद्यणेलचवयेच
रणेकरुनी ७४ मीत्याचीधनेभोगितोपुत्रजैसा विभागीतुसाभुक्तचाभ
क्ततैसा विधाताअसेआपुनामायिवाया त्याणेवर्णिततत्कृपेचाप्रता
पा ७५ सत्युत्रजेविपितभाग्यविनासभोगी तोनितमुक्तपदविसतु
साविभागी प्रारब्धशेषत्याणनिराशीरधारी ऐसातथापितवरूपचितो
मुरारी ७६ तोआठवादेवकीचामुरारी जोआठवाकृष्णदशावतारी ॥
ओहोठवाश्लोकधरुनिचिन्ति तोआठवायेरितीचीतवीती ७७ श्लोक
पश्या ९ टीका विनाभक्तहिआत्महिभष्टजाले अहंकारदेहिस्वदेहेबु
डाले असेवोनिलाहेवरीनोविधाता त्याणेमीचहृष्टीचयेथेविधाता ७८
पाहेहरीविधित्याणेअपराधमासा म्यावसवसंग्रहसर्वतुसा नेलामनी परि

ब्रह्म०

३५९

नीधरुनीकेवलभावऐसा किंछुछयावरीकरीलविलासकेसा ॥ ७० ॥ आ
चकारणअनंतचराचरात्मा त्याचीकळेननिगमासअतर्कसमा ॥ तो
काययावरीकरीअसेपाहाया ॥ मीकोणशक्तिमजलाविधिदेवराया ॥ ७१ ॥ या
आमुच्यासकळशक्तिहिअंजानीचे ॥ मायाअनादिकलतिचविलासतीचे ॥
तिचानियामकतयावरीम्यास्वभावेया ॥ विस्तारिमीविभवकायअसेपाहा
या ॥ ७२ ॥ आत्मैक्यमात्रकळतांचिदचिदिवेकी ॥ तुआपणनभिन्नसुखोनियेकी
तुझाअनादरतहीधरीलाचजैसा ॥ हाहितसाचपडलामजमोहफांसा ॥ ७३ ॥
भावेकमळसंभवबोलताहे ॥ कीऐक्यसत्तपरीतुल्यपणानसाहे ॥ एकत्वआ
णिसमहत्वलघुत्वकैचे ॥ साधात्यणालतरीसाधिलतोचिऐसे ॥ ७४ ॥ आत्मस्व
दनदिसेमजतुजकांही ॥ ऐसेतथापिमहदंतरसाम्यनांही ॥ दावाग्निमाजीज

१९

सीयेकशिखास्वरूपी ॥ मीतुजयाहरीतयामहदंतरूपी ॥ ७५ ॥ अनेकीघटीयेक
आकाशजैसे ॥ अनेकाशरीरीहरीबिंबतेसे ॥ घटाच्याजळीमिळआकाशना
ना ॥ तरीभिन्नतात्यानभालाअसेना ॥ ७६ ॥ नजीवेश्वराभिन्नऐसातथापि ॥ अ
नंतत्वबिंबत्वविष्णुस्वरूपी ॥ तयाचिह्मपेनेजईयेकहोते ॥ अनंतत्वत्याचेतईया
संयेते न्ही नाही ॥ बिंबअनंतसाचा ॥ हायेकदेशीप्रतिबिंबसाचा ॥ ब्रह्मास
णियास्तबुविष्णुधामी ॥ अग्नीमधेजीवीमीखातसामी ॥ ७७ ॥ तद्विष्णोऽपरमपदं
हणुनीयांश्रुत्यर्थहिपाहतां ॥ जिकांपाहतिसंतबिंबपदते श्रीविष्णुचित्तत्वता ॥ ब्र
ह्मादिप्रतिबिंबनकतिबिंबैक्यतापावती ॥ बिंबैमहदंतरश्रुतिसुखेब्रह्मावदेये
ती ॥ ७८ ॥ येणेकरुनिसकळात्मकतुमुरारी ॥ आत्मस्वदेहमयपात्रचीमीत्रा
री ॥ यालागीतुजमजअंतरफारदेवा ॥ इत्यादिभावविधिदाखविवासुदेवा ॥ ७९ ॥

ब्रह्म

३८

जैसाचिउत्तमअनंतगुणेउपाधि तैमेस्वरूपीहिअनंतगुणेनिसाधि दोही
परीविधिअनंतगुणेउपाधी सामर्थकायमजतेश्वरअनंतधामी ९० अंगी
करुनीअपराधनिवेदियेला आतांक्षमाकरीत्यणेचिपुढेहरीला येशुनियों
चरणयेकसमाप्तजाला श्रीकृष्णब्रह्मचरणीचसमर्पियेला ९१ श्रीमद्भाग
वतीचिचित्रदृशमस्कंधीविरंचीस्तुतीतीचीवामनहेत्रिविक्रमणेव्याख्या
करीश्रीपती टीकायाकरितांचहेत्रिचरणीलोकत्रयीसंचरे येथेयाचर
णीमुकुंदवरणीसप्रेमजेतोतरे ९२ नवश्लोकीलोक्रीविधिजनकअंकीज
सीरमातसीटीकाजेमि रवतअसेविष्णुमहिमा समर्पश्रीकृष्णविषय
मृगतत्त्वात्यजुनीयां पाहाविहेसंतिनिजरतिअनंतिधरुनीयां ९३ ॥
॥ इति श्री ॥ इतिब्रह्मस्तुतिसंपूर्णमस्तु ॥ श्रीकृष्णायनमः ॥

२०